



نادر شهریوری (مدقی)

۱- «ا مغازه بیرون آمدم. دلم نمی‌خواست برگردم خانه، دلم می‌خواست راه بروم و فکر نکنم، راه رفتم و فکر کردم مدام در خانه‌ماندن و معاشرت با آدم‌های محدود و کلنگ‌زافتن با مسایل تکراری کلافه‌ام کرده باید کاری بکنم برای دل خودم.»

اینها حرف‌های کلاریس با خودش است، او که شخصیت اصلی رمان «چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم، نوشته زویا پیرزاد است، امور خانواده پنج‌نفره خود – شوهرش ارتوش و سه فرزندش – را با هوش و سلیقه تمام رتق‌وتفت می‌کند و حتی به جزئی‌ترین چیزها نیز توجه کرده و هیچ چیز از نگاه تیزبین او در امان نمی‌ماند او اگرچه از سبک زندگی خود خسته است و می‌خواهد کاری برای دل خود بکند اما با وجود کلافه‌شدنش از کار در خانه و معاشرت با آدم‌های محدود درواقع کاری برای دل خود انجام نمی‌دهد.

۲- فضای زندگی روزمره در عالم سینما دستمایه ساخت فیلم‌های نئورئالیستی است، ویسکونتی، از بزرگان نئورئالیسم در فیلم «زمین می‌لرزد» که آن را شروع نئورئالیسم در سینما می‌داند به بازمانی زندگی یک کارگر می‌پردازد. سوزه فیلم، فقر کارگر تنها و تک‌افاده را بررسی می‌کند و همین‌طور تجزیه و تحلیلی است از موقعیت کارگر در اجتماعی که به آن خدمت می‌کند اما اجتماع در خدمت او نیست، چاره‌راه‌زوانیتی، تئوری‌پرداز نئورئالیسم درباره نئورئالیسم می‌گوید: «وظیفه نئورئالیسم بازنمایی بدون دخل و تصرف است حتی اگر این زندگی کند و سرشار از تکرار باشد و حتی اگر وقایع آن از دید تماشاگران و خوانندگان بی‌اهمیت به نظر آید». نئورئالیسم باید آنچه را امروزی است بدون چون‌وچرا بپذیرد، «زوانیتی یا بار فراتر گذاشته و می‌گوید: «حتی اگر در یک برهه کوتاه از زندگی یک انسان اتفاقی بیفتد تنها همان ارزشمند است که آن را بدون اتفاق به تصویر کشده، به همین دلیل زوانیتی از باب تعریف درباره فیلم زمین می‌لرزد می‌گوید: فیلم نئورئالیستی فیلمی است که ۹۰دقیقه پایایی از زندگی یک کارگر را نشان دهد»

هر گاه داستان‌های پیرزاد را همان‌طور که خود او می‌گوید «داستان آدم‌های عادی در زندگی روزمره در نظر بگیریم»^۲ فضای آن را زندگی امروزی در شهرهای صنعتی و کم‌ویش مدرن (مثل آبادان)، آپارتمان‌های کوچک و تنهایی‌های نسبتاً عمیق درنظر آوریم، این گاه کتاب «چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم» کتابی کم‌ویش نئورئالیستی است که برشی از زندگی روزمره زنی امروزی و البته عادی را با وصف دقیق جزئیات درست همان گونه که زوانیتی می‌خواهد بی‌هیچ اتفاق مهمی، بی‌هیچ ایده‌ای در زندگی یا حتی رومانیسمی بیان می‌کند.

۳- «در این ۱۷سال چندبار ظرف‌های صبحانه تا عصر نشسته مانده بود؟ شاید فقط یکی دیوار در ماهی‌ای آخری که دوقلوها را حامله بودم، چشم افتاد به سیاقلم سایات‌نوا، دوتا از پونزه کنده شده بود و نیم‌رخ شاعر روی دیوار قی می‌زد، چقدر زشت بود، چرا تا حالا فکر می‌کردم قشنگ است؟»^۲ در زندگی روزمره، آدمی بخشی از محیط می‌شود و بنابراین توجه به هر چیز نو و تازه یا به عبارت دیگر کشش و واکنش متقابل انسان و محیط از پیش جبری می‌شود، به بیانی ساده‌تر آدمی بر اثر جبر تکرار، دیگر توجهی هم از باب تأمل به چیزهای اطراف خود ندارد و وجود اشیا و روابط را به همان صورتی که بوده‌اند امری طبیعی قلمداد کرده و حتی گاه اشیا اهمیتی جبری می‌یابند.

شروع داستان «چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم» با ورود سرزده امیلی بههمراه دوقلوهای کلاریس، آرمینه و آرسینه به خانه آنها شروع می‌شود. خانواده امیلی بسیار ثروتمندند و به تناب در شهرها و کشورها مختلف زندگی کرده‌اند. بخش اصلی کتاب تحت‌الشعاع ورود آنان و اتفاقاتی که پیرامون ورودشان می‌افتد شکل می‌گیرد. خانواده سیمونیان در این داستان درواقع شو‌کنده که هر جا ولو به‌طور موقت هم حضور یابند محیط اطراف را تحت‌الشعاع خود قرار می‌دهند. خلم سیمونیان – مادر بزرگ امیلی – زنی مصمم اما خودرای است، او با دخالت‌های نابجای خود چهره‌ای تلخ و متفرعن از

همه چیز آرام است

زویا پیرزاد و نئورئالیسم



خود بروز می‌دهد اما با این حال حضور خانواده سیمونیان به‌خاطر سلط اجتماعی بالا و موقعیت اقتصادی خوب به حدی است که دیگران را تحت‌تأثیر خود قرار می‌دهد. خانواده کلاریس هر کدام به طریقی متأثر از حضور خانواده سیمونیان می‌شوند. امیلی همبازی دایمی دوقلوها می‌شود، آرمِن پسر کلاریس عاشق امیلی می‌شود و امیلی سیمونیان تنها فرزند خانم سیمونیان نقشی چندگانه بازی می‌کند، امیلی از طرفی همبازی همیشه‌برنده شطرنج با ارتوش می‌شود و از طرفی دیگر اگرچه علاقه‌ای دوستانه به کلاریس پیدا می‌کند اما تصمیم می‌گیرد با ویولت که موقتاً از تهران به آبادان آمده ازدواج کند. اولی باید بگویم تو تنها دوست منی، تو حتماً می‌فهمی تصمیم گرفته‌ام با ویولت ازدواج کنم.»^۲ اما سرانجام با رفتن بهیکباره خانواده سیمونیان از آن شهر و تنها گذاشتن ویولت داستان دوباره به شکل گذشته – قبل از آمدن خانواده سیمونیان – بازمی‌گردد. تنها حادته مهم بعد از غیب‌شدن خانواده سیمونیان ازدواج الیس خواهر کلاریس با مردی هلندی به نام پوپ است. به این‌سان شروع رمان با ورود خانواده سیمونیان آغاز می‌شود و سپس اوج می‌گیرد، اوج داستان اظهار دوستی و نه عشق امیلی به کلاریس می‌شود. و آنگاه با رفتن ناگهانی خانواده سیمونیان رمان درواقع به فرود خود می‌رسد.

۴- نئورئالیسم در سینما پس از فیلم‌های «زمین می‌لرزد» و «سوسه» از ویسکونتی به مهم‌ترین کارگردان این سبک یعنی روسیلمینی منتهی می‌شود. در روسیلمینی نئورئالیسم دارای محتوایی تاریخی می‌شود که مضامین آن متفاوت از دیدگاه‌های زوانویتی است به همین دلیل به این سبک از سینما اصطلاحاً نئورئالیسم تاریخی گفته می‌شود. همیشه منتقد کایه‌دوسینما درباره این سبک از سینما آن را به‌عنوان بررسی عصر و دوره‌ای نامعلوم و در پی رستاخیزی ناممکن گذشته بشری تعریف می‌کند،^۲ اینکه روسیلمینی به‌دنبال رستاخیزی ناممکن می‌رود به یک تعبیر به‌معنای آن است که برخلاف زوانویتی قصد آن دارد گاه تخیل و احیاناً اراده را در زندگی روزمره وارد کند.

۵- زندگی روزمره با تمامی جزئیات آن ابعادی جبری و ثابت در نظر نگرفت و به پویایی و خلاقیت‌های درونی آن نیز توجه داشت، تنها در این صورت است که امکانات عبور از روزمرگی فراهم می‌شود. به این‌سان برای عبور از زندگی روزمره پرهیله‌اتیزه‌کردن آن

درباره کتاب «خرده خاطرات» ژوزه ساراماگو

صداقت و سادگی

بیشتر به شخصیت‌های داستانی نزدیک می‌کند. دو نکته گفتنی و تعریفی در خاطرات ساراماگو، یکی صداقت است و دیگری سلاست و سادگی. در جایی از کتاب با صراحت عنوان می‌کند که ایده‌پردازی و طرح‌ریزی‌اش درساره یک رمان، بلندپروازانه بوده و اعتراف می‌کند که «درایتم استعداد ادبی‌ام در مقابل عظمت این طرح لنگ می‌زند.»



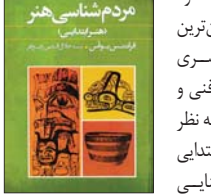
می‌نویشته و نابغه بوده و همه او را شاعر یا قصه‌گوی ملرزاد می‌دانسته‌اند. ساراماگو گذشته مشتقبشارش را به سادگی بیان می‌کند و از نقد برخی رفتارهای ناشایست دوربزش نیز درمی‌گذرد. می‌گوید که در گذشته دروغ‌های زیادی می‌گفته ولی این دلیلی بر آن نیست که خاطراتش را هم با دروغ همراه کند. هرچند اعتراف می‌کند که ممکن است در جاهایی در نقل خاطراتش دچار اشتباه شود و آن فقط راه را هم برای خواننده مشخص می‌کند. ویژگی دومی که در این کتاب جلب توجه می‌کند، بیان

نگاهی به کتاب «مردم‌شناسی هنر» فرانتس بوآس

اثری کلاسیک در مردم‌شناسی هنر

این کتاب، شاهد انتشار اثری پیشرو هستیم که منشأ هرچه غنی‌ترشن چشم‌انداز مردم‌شناسی و تفکر درباره منشأ و توسعه هنری است موسوم به هنر ابتدایی. بوآس که نام کنشش را هنر ابتدایی گذاشته، از واژه‌ای استفاده کرده که در سال ۱۸۷۰ برای تشخیص گسترده‌ویژگی‌های تعیین‌کننده فرهنگ‌های غیرغربی به کار می‌رفت. توصیفی از «ابتدایی» پدیده‌های بسیار متنوعی را شامل می‌شود

که به انسان‌های پایین‌ترین مرحله تحول جامعه بشری از نقطه‌نظر توسعه فنی و فرهنگی می‌پردازد. به نظر بوآس، توصیف هنر ابتدایی به‌هیچ‌وجه یار معنایی



کتاب

اهمیت می‌یابد تا توان‌های بالقوه نهفته در آن بازنمایی شود و برای این کار لازم آن است که زندگی روزمره از فضای محدود، کوچک و سر بسته خارج شده و در پیوند با کلیتی بیرون از جزئیات خود مواجه با حادته و شوک شود.

اهمیت حادثه‌ای خارج از محدوده زندگی روزمره – مانند ورود خانواده سیمونیان تنها یک طرف ماجراست – زیرا حادثه به‌هر حال، وجه اجتناب‌ناپذیر زندگی است – اما مواجهه با حادثه و به پیشواز آن رفتن دقیقاً به مفهوم نیچه‌ای آن، طرف دیگر ماجراست که می‌تواند توان‌های بالقوه زندگی روزمره را نمایان کرده و امکانات عبور از آن را فراهم آورد. عبور از زندگی روزمره چه تحت عنوان تاریخی‌کردن آن و چه به‌عنوان قهرمانی – وجه نیچه‌ای آن – لاحق‌را با ریسک و ماجراجویی همراه است در حالی که کلاریس در هر حال از ریسک‌کردن پرهیز می‌کند.

کلاریس با وجود پستی‌وبلندی‌های زندگی‌اش و اتفاقات گاه ناخوشایندی که برایش پیش می‌آید مثل رابطه مشکوک سیاسی‌ای که شوهرش ارتوش با شاهنده دارد و کلاریس آن را لطمه‌ای به آرامش و امنیت خانواده خود می‌پندارد و همین‌طور وجود نامطبوع خانم سیمونیان، ورآج‌های تمام‌شدنشی خواهرش آلیس و مهم‌تر از همه کار سخت و طاقت‌فرسایی که برای یک زندگی شیک لازم است و البته همه آن هم بر دوش او قرار دارد، در مجموع از زندگی خود رضایت دارد و آن را با بردباری و فداکاری زیاد و همین‌طور توقف در جزئیات با زیبایی‌شناسی کردن آن حفظ کرده و از هرآنچه که به آن لطمه‌بزند پرهیز می‌کند.

۵- اگر زندگی روزمره را حوصل امور پیش‌یافتاده در نظر بگیریم، التزاناتیوهای آن همچنان که گفته شد، تاریخی‌کردن و با زندگی قهرمانی است. در تاریخی‌کردن زندگی روزمره، امر جزئی زندگی روزمره در پیوند با کلیتی به نام تاریخ قرار می‌گیرد. در اینجا تحول و شوک تاریخی در گروگاه‌ها نقاط حساس تاریخی این امکان را به وجود می‌آورد که زندگی در تمامیت خود از روزمرگی ارتقا یافته متعالی شود و این روند با نغی مدام هر نوع زندگی تثبیت‌شده‌ای که روزمرشده است راه خود را تا غایت ادامه می‌دهد. التزاناتیو دیگر روزمرگی زندگی قهرمانی است، اگر زندگی روزمره حول محور امور پیش‌یافتاده و بدیهی انگاشته شده و معمولی دور می‌زند، پس نشان زندگی قهرمانی امتناع از آن قاعده برای رسیدن به زندگی خارق‌العاده‌ای است که تهدیدی است نه‌فقط برای امکان بازگشت به اعمال یگوناخت روزمره بلکه مستلزم به‌خطرانداختن آگاهانه و عمدی خود زندگی است.»^۲

در زندگی قهرمانی، قهرمان به‌دنبال نام‌آوری است، زندگی هنر مندان نیز نوعی زندگی قهرمانی و ماجراجویانه است که نام و افتخار در آن نقشی اساسی ایفا می‌کند. آنان دن‌کیشوت‌وار به‌دنبال ایده‌های خود می‌روند، بنابراین به‌ناگزیر خود را خارج از سیکل روزمرگی تنها می‌بینند، تنهایی بخشی از ترازوی زندگی قهرمانی است، این حداقل پایه‌ای است که قهرمان بابت قهرمانی می‌پردازد، با این‌همه قهرمان که مصمم خود را از روزمرگی می‌رهاند در کوران قهرمانی‌اش نیازمند تشویق و تحسین همان آدم‌های روزمره است و روزمرگی همواره بخش جدانشدنی زندگی است. این تأثیر متقابل دیالکتیک قهرمانی است که از آن گریزی نیست، به این‌سان زندگی قهرمانی اگرچه پرهیاهو و پرفرازونشیب است اما درتپات این قهرمان است که قربانی می‌شود در حالی که زندگی روزمره همه‌چیز آرام و بدون لنگ‌های ابر است «با دمایلا می‌آمد که برای آن وقت سال در آبادان عزمی بود. با قدم و تاب تکان خورد، دانستم فکر می‌کردم برای سفر به تهران چه لباس‌هایی بردارم و سوغاتی چه بخرم که پروانه‌ای از جلو صورتم گذشت سفید بود با خال‌های قهوه‌ای، تا فکر کنم «چه پرنه‌ه قشنگی» یکی دیگر دیدم و بعد یکی دیگر و… هر هفت هشت تا رفتند نشستند روی بوته گل سرخ… به آسمان نگاه کردم ایی بود، بی‌حی حتی یک لکه ابر.»^۲

- ۱، ۲، ۳، ۷- چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم، زویا پیرزاد
- ۲- زویا پیرزاد، بهار ۱۰ مرداد، ۱۳۹۲
- ۵- سینما و سینماگران، مجموعه مقالات ص ۱۷۱.
- ۶- ارغنون زندگی روزمره، هاله لاجوردی.

اصول و مبانی فنی داستان‌نویسی راست‌گفتن اشتباه بزرگی است

«حرفه: داستان‌نویس» مجموعه‌ای چهارجلدی درباره اصول و مبانی فنی داستان‌نویسی است که در هریک از کتاب‌های این مجموعه، مقاله‌های مستقلی از نویسندنها، منتقدان و مدرسان ادبیات داستانی گردآوری شده است. ویراستاران این مجموعه فرانک‌ای. دیکسون و ساندرا اسمیت هستند و کاوه فولادی‌نسب و مریم کهنسال‌نودهی سرگسب ترجمه این مجموعه رفته‌اند و نشر روش ناشر آنهاست. پیش از این، جلد اول این مجموعه به چاپ رسیده بود و به‌تازگی این مجموعه‌ای از نویسندگان متنشر شده‌اند. زبان ساده از ویژگی‌های این مجموعه‌ای است. کوتاه‌ترین داستان مجموعه کارنامه سپنج، هر مقاله مثال‌هایی از داستان‌های مختلف آورده شده تا موضوع مورد بحث ملموس‌تر شود.

در جلد دوم، به سه موضوعاتی چون بی‌رنگ، شخصیت‌پردازی و زاویه دید پرداخته شده و مقالاتی از نویسندگان چون جان‌دین. فیتز جردل (راست‌گفتن اشتباه بزرگی است)، انس‌ن دیبل (بی‌رنگ چیست)، پائولین بلوم (با شخصیت‌های داستانی‌تان بدرفتاری نکنید)، انس‌ن دیبل، برایان کلیو، جالت باروی و… آمده است. در بخشی از مقاله اول کتاب با عنوان «بی رنگ چیست؟» درباره کشمکش درونی و هیجان و تعلیق داستان، می‌خوانیم: «هر داستانی – چه پایانی خوش داشته باشد چه پایانی ناخوش – باید بر مبنای کشمکشی موثر و قدرتمند بنا شود. نیروهای متقابل در این کشمکش خود آدم، دو اندیشه، دو



رفتار، یا ترکیبی از اینها – باید قدرت و توانایی مشابهی داشته باشند تا نتیجه نهایی قابل پیش‌بینی نباشد. در حقیقت نیرو با نیروهای مقابل شخصیت اصلی باید به‌ظاهر قدرتمندتر از او باشند، تا در داستان هیجان و تعلیق به‌وجود آید. البته این قدرتمندبودن خیلی هم نباید بی‌تناسب باشد. ادیب از همان اول محکوم به فنا بسود، ولی خودش نمی‌دانست و دانش همه راه‌های مبارزه را امتحان می‌کرد. اهمیت در مبارزه بود، نه در سرنوشت و این همان چیزی است که درگیری و کشمکش را تبدیل به روایتی جذاب می‌کند.»

شاید که همه صحنه‌ها هم این عناصر تغییر وضعیت و موقعیت، گفت‌وگو و توصیف پرداخته شده است. فرد گراو، وال تاینس، سوزان تیلور،گری پرووست، راث انگلکن، دان جیمز و… از جمله نویسندگانی هستند که مقالاتی از آنها در این جلد آمده است. به مثقاله ابتدایی کتاب با نام «ساختن صحنه در داستان»، این پرسش مطرح شده که آیا ماده اولیه هر داستان خوبی تصویر است؟ و یادآوری شده که اولین نوشته‌های بشری تصویرها بودند. در ادامه درباره تصویرسازی در داستان آمده: «پیش از اینکه نوشتن داستان‌تان را شروع کنید، آن را به صحنه‌های مختلف تقسیم کنید. هر کدام از این صحنه‌ها باید زمان و مکان مشخصی داشته باشند و حال و هوا، کشمکش و روابط میان شخصیت‌ها نیز در آنها روشن باشد. حتماً مطمئن شوید که همه صحنه‌ها همه این عناصر را در خود دارند. دیگر اینکه صحنه شروع باید باطرح سوالی اغواکننده چنان تعلیق قدرتمندی را به‌وجود بیاورد که خواننده را به دام بینازد. اولین جمله داستان‌تان را طوری بنویسید که کنجکاوی خواننده را تحریک کند.»

حرفه: داستان‌نویس (جلدهای دوم و سوم) / ویراستاران: فرانک‌ای. دیکسون – ساندرا اسمیت / مترجمان: کاوه فولادی‌نسب- مریم کهنسال‌نودهی / ناشر: روش / چاپ اول: ۱۳۹۲

پرفروش‌ها

کارنامه سپنج محمود دولت‌آبادی و چند کتاب دیگر

بازار کتاب این روزها کمی بهتر شده است. در حوزه ادبیات داستانی آثار تازه‌ای روانه کتابفروشی‌ها شده است. بیشتر ناشران می‌گویند کتاب‌ها را با حروف کوچک‌تر چاپ کنند تا با تعداد صفحات کمتر و قیمت متناسبی عرضه شود و مخاطبان دست خالی از کتابفروشی‌ها نروند. در اینجا پنج کتاب تازه و پرفروش هفته گذشته معرفی می‌شوند.

کارنامه سپنج
تجدید چاپ «کارنامه سپنج» محمود دولت‌آبادی پس از ۹سال یکی از اتفاق‌های مهم ادبیات ایران در هفته گذشته بود. این مجموعه شامل ۱۰۱داستان بلند و رمان با نام‌های سفر، دیدار بلوج، باشیرو، گواره‌بان، گلدسته و سایه‌ها، از خم چمبر، بیابانی و هجرت، عقیل‌عقیل، آوسنه یاباسج‌ان و ادب‌ار و آینه است که در فاصله سال‌های ۱۳۴۱ تا ۱۳۵۳ نوشته شده‌اند. درواقع این مجموعه دربرگیرنده آثار است که دوره اولیه فعالیت ادبی دولت‌آبادی و رشد و تکوین آثار او را تا سال ۱۳۵۳ شامل می‌شود. این داستان‌ها از نظر استحکام روایی، موضوع و شخصیت‌پردازی و نیز سبک و زبان، متنوع هستند و با نقد و نظره‌ای متفاوتی در زمان انتشار و پس از آن مواجه شدند. این ۱۰ کتاب که در سال‌های گذشته توسط ناشران مختلف به چاپ رسیده، سال ۸۳ از سوی انتشارات نگاه وارد بازار کتاب شد و حالا همین انتشارات، آن را با طراحی جلد، صفحه‌بندی جدید و یک یک منتشر کرده است. کوتاه‌ترین داستان مجموعه کارنامه سپنج، «عقیل‌عقیل» است که ۶۳صفحه دارد و بلندترین آنها «سفر»، در ۱۴۲صفحه منتشر شده. امید است انتشار این مجموعه، مقدمه‌ای باشد بر انتشار رمان «کلنل» محمود دولت‌آبادی در آینده‌ای نزدیک.

آینده قدرت

نویسنده کتاب آینده قدرت، جوزف نای، وزیر دفاع پیشین آمریکا و نظریه‌پرداز مشهور جنگ‌رم است. او سال‌ها به تحلیل فضای سیاسی جهان و روابط میان دولت‌ها پرداخته و پس از انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر در ایران نیز امید خود را به بهبود روابط ایران و آمریکا و ورود تهران به دورانی تازه باز کرده است. او را ثوررپسین جنگ‌رم و دیپلماتی عمومی می‌دانند. از این کتاب به شرایط جهان در قرن بیست‌ویکم و نحوه توزیع قدرت پرداخته و به‌طور مشخص وضعیت ایالات‌متحده را در این سال‌ها بررسی کرده است. تحلیل‌های او مبتنی بر آمار و گزارش‌های مستند است و نظریه‌های خود را نیز بر همین پایه استوار می‌کند. وضعیت شرکت‌های چندملیتی، تورریسم، رقابت چین و آمریکا، راهکارهای قدرت هوشمند، قدرت‌های سایبری، قدرت‌های نظامی، قدرت‌های نوظهور دنیا و… برقص‌لهایی از این کتاب هستند که تصویر شفافی از روابط بین‌الملل و پیش‌بینی فردای جهان ارایه داده است. در جاهای مختلفی از کتاب، انتقادهای جوزف نای را از شرایط اقتصادی و بحران بی‌اعتمادی در آمریکا می‌خوانیم ولی با وجود این، تصویر چندان غول‌آسایی هم از قدرتی به نام چین نمی‌سازد و معتقد است که چین هنوز بخش‌های توسعه‌نیافته بسیاری دارد و قادر به پشت سر گذاشتن ایالات متحده نیست. این کتاب را احمد عزیزی ترجمه کرده که پیشتر نیز آثاری را در حوزه علوم سیاسی ترجمه کرده بود. «آینده قدرت» را نشر نی در ۳۶۰صفحه منتشر کرده است.

آشپزی و آشپزخانه

آشپزی و آشپزخانه در بافت اجتماعی ایران معنا و مفهوم ویژه‌ای دارد. اگرچه آشپزی مقوله‌ای مرتبط با نیازهای اولیه انسان است و ریشه‌های آن به اعماق تاریخ برمی‌گردد، اما شناخت این پدیده و اطلاع از جنبه‌های انسان‌شناختی و اجتماعی آن در ایران، بدون درنظر گرفتن نکات و جزئیات بی‌شمار مربوط به آن امکان‌پذیر نیست. علی‌لویه‌یکباری از استادان مردم‌شناسی در این کتاب، برآیند سال‌ها مطالعه و پژوهش خود را در میان اقوام و مردم جمع‌آوری کرده و کتابی با موضوع تاریخچه آشپزی و آشپزخانه در ایران با رویکردی تحلیلی و گزارشی نوشته است. او در این کتاب، پیدایش و تحول آشپزی ایرانیان را از کهن‌ترین زمان تا امروز و نیز نقش زنان و مردان را در پایه‌گذاری و تحول آشپزی و پیدایش مهارت‌های ابداع‌های گوناگون در این‌باره تشریح کرده است. از روش‌های گوناگون پخت‌وپز در ایران باستان، درباره‌های شاهی، اصناف و اقشار مختلف گرفته تا موضوع وابستگی مردان به زنان در امر خورد و خوراک در این کتاب آمده است. بخش دیگری از کتاب هم اختصاص به معیارهای انتخاب آشپز برای آشپزخانه‌های شاهان و اعیان ایرانی دارد که در نوع خود جالب و خواندنی است. بخش‌هایی از کتاب که به تشریح طعم و بوی انواع غذاهای سنتی پرداخته، شاید شما را به یاد کتاب بیخ‌نقد دریاپندری بیندازد. علی‌لویه‌یکباری این اثر را به همه بانوان ایرانی و همین‌طور به همسر و دخترش اهدا کرده و علاقه خود را به سفره‌های رنگین نیز پنهان نکرده است. این کتاب را انتشارات فرهنگ جاوید در ۳۳۶صفحه عرضه کرده است.

مادربزرگت رو از اینجا ببر

در حوزه ادبیات جهان تازه‌ترین ترجمه‌ای که راهی بازار کتاب شده، «مادربزرگت رو از اینجا ببر» شامل ۱۲داستان کوتاه از دیوید سدارس است. داستان اول کتاب با این جمله آغاز می‌شود: «وقتی معلم گفت که باید مادرم را ببیند، من راه‌تبار به سطح میزا می‌ایدم.» داستان‌های سدارس ریتم و جذابیت فوق‌العاده‌ای دارند و پیمان خاکسار بار دیگر با این ترجمه نشان می‌دهد که ادبیات جهان را خوب می‌شناسد. مضمون و دیالوگ‌های داستان‌های سدارس هم شگفت‌انگیز و هم عامه فهم است. طنزی هم که در داستان‌هایش مشاهده می‌شود، نه صرفاً مبتنی بر دیالوگ بلکه بیشتر متکی به شخصیت‌هایی است که از میان آدم‌های عادی جامعه انتخاب می‌کند و روابط میان آنها را به هجو می‌کشد. سدارس در این داستان‌ها طنزنویسی قهار است که مناسبات اجتماعی افراد، تیپ‌های مختلف جامعه و اختلافات رو به زوال و اطوارهای من درآوردی را با داستان‌هایی عاری از شعار و کنده‌گویی به نقد می‌کشد. این مجموعه داستان در مدت دو هفته‌ای که از انتشار آن می‌گذرد، جزو پرفروش‌ها بوده. این کتاب با ترجمه پیمان خاکسار توسط نشر روش در ۱۵۰صفحه منتشر شده است.

